

Dumonda Favre Accola concernent la realisaziun da la Convenziun davart ils dretgs da l'uffant (CDU) en il Grischun

La Confederaziun ha ratifigà la CDU ed è – tenor il dretg internaziunal – responsabla per realisar las obligaziuns surpigliadas (p.ex. concepir ina politica d'uffants e da giuvenils; coordinar ils chantuns; rediger rapports naziunals al Comité dals dretgs da l'uffant da las Naziuns Unidas concernent la realisaziun tenor l'art. 44 CDU, conform a l'urden la proxima giada l'onn current 2020).

A l'intern da la Svizra portan però ils chantuns la chargia principala da la realisaziun dals dretgs da l'uffant; la Confederaziun n'ademplescha facticamain strusch betg sia funcziun d'iniziativa e da surveglianza. Per ch'il chantun daventia favuravel per uffants u vegnia midà en in stadi adattà als uffants, pon sias incumbensas vegnir divididas en:

- elavuraziun d'in concept, co che la grupp da la populaziun dals uffants sa cumpona e cun tge interess da la scola, da la protecziun d'uffants, da la planisaziun dal territori, da la politica fiscala, da la giustia e.u.v. che questa grupp da la populaziun sa posiziunescha en la politica chantunala e tras tge organs che quests interess pon s'articular.
- Il parlament è obligà envers l'administraziun ed envers las dretgiras oravant tut en quai che concerna la legislaziun, la budgetaziun e la surveglianza suprema.
- L'administraziun chantunala, q.v.d. oravant tut ils departaments dovran in'organisaziun structurala e funcziunala per far valair – en l'applicaziun dal dretg en emprima istanza ed en la giurisdicziun entaifer l'administraziun – las valurs da basa da la CDU en il mintgadi dals uffants.
- Ils purtaders da decisiuns en l'administraziun ed en las dretgiras ston vegnir sensibilisads per la problematica da la CDU ed ad els ston vegnir intermediads enconuschientschas operativas e l'ulteriur svilup da quellas en la pratica. En spezial èn dumandadas proceduras sveltas en cas da mesiras per proteger la lètga u en cas da regulaziuns dal dretg da tgira.
- Il chantun sustegna las vischnancas ed ils organs regionalis a realisar la CDU.

Gugent dumandain nus en quest connex:

1. Quants uffants èn vegnids tadlads durant la perioda d'uffizi currenta e durant quella precedenta tenor l'art. 314a CCS resp. tenor l'art. 298 PC e per quants uffants è vegnì nominà in represchentant per la procedura d'uffant tenor l'art. 314abis CCS resp. tenor l'art. 299 PC (en cifras absolutas ed en pertschients dals uffants)? Sa lascha percorscher in svilup?
2. Co vegn pratigada **l'audienza dals uffants dals uffizis menziunads**,
 - a partir d'ina tscherta vegliadetgna,
 - cun ina citaziun personala en ina furma specifica per uffants u cun in formular,
 - cun tge orientaziun davart las cundiziuns generalas legalas da l'audiziun,
 - da persunas uffizialas sezzas u da persunas spezialisadas engaschadas d'ordaifer,
 - tut tenor il stgalim da vegliadetgna en locals equipads specificamain?
3. Han **las collavuraturas ed ils collavurats da las dretgiras ina scolaziun correspudenta ed experientscha, co ch'ils uffants ed ils giuvenils duain vegnir tractads?**
4. Co **sensibilisescha** il chantun Grischun collavuraturas e collavurats da la APUC, curatellas professiunalas, dretgiras, chanzlias (advocatas ed advocats, ma er mediaturas e mediators) d'ina vart, ma er uffants/giuvenils da l'autra vart en quai che concerna la CDU e sia realisaziun consequenta? (Guardar er la brochura «Deine Meinung ist wichtig» da las dretgiras da Turitg).
5. Planisà vegni da **stgaffir in servetsch da mediaziun naziunal** (moziun CC Noser), ma l'installaziun e – per gronda part – er l'organisaziun da la procedura è e resta per ina durada imprevisibla reglada sin plaun chantunala. A tge **post spezialisà en il Grischun** duain uffants e giuvenils sa drizzar, sch'els han dumondas da dretg?

Cuira, ils 19 da zercladur 2020

Favre Accola, Gugelmann, Rettich, Baselgia-Brunner, Brandenburger, Buchli-Mannhart, Cahenzli-Philipp, Casty, Casutt-Derungs, Cavegn, Clalüna, Danuser, Degiacomi, Deplazes (Cuira), Deplazes (Rabius), Dürler, Ellemunter, Engler, Gartmann-Albin, Gasser, Geisseler, Gort, Grass, Hardegger, Hartmann-Conrad, Hofmann, Hohl, Holzinger-Loretz, Horrer, Hug, Jochum, Kappeler, Kasper, Koch, Kohler, Lamprecht, Loepfe, Michael (Donat), Müller (Susch), Müller (Favugn), Niggli-Mathis (Grüsch), Papa, Preisig, Ruckstuhl, Rutishauser, Salis, Schmid, Schwärzel, Stiffler, Thomann-Frank, Tomaschett-Berther (Trun), Ulber, Widmer-Spreiter (Cuira), von Ballmoos, Wilhelm, Zanetti (Sent), Zanetti (Landquart), Pajic, Renkel, Spadarotto